

**ДІАГНОСТИКА ЯК ФУНКЦІЯ УПРАВЛІННЯ
ФІНАНСОВОЮ РІВНОВАГОЮ ПІДПРИЄМСТВА**

Предметом дослідження даної статті є діагностика фінансової рівноваги підприємства як складного економічного явища, яке виступає самостійним об'єктом управління. Мета статті полягає у розробці методичних засад комплексної діагностики фінансової рівноваги підприємства як ключової функції управління нею. Досягнення поставленої мети здійснено за допомогою таких методів дослідження: діалектичного підходу, індукції та дедукції, аналізу та синтезу, логічного підходу, інтегрального аналізу, трендового аналізу, графічного методу. Уточнено визначення поняття «діагностика фінансової рівноваги». Визначені основні елементи методичних засад комплексної діагностики фінансової рівноваги: мета, завдання, принципи, структура методичного підходу, алгоритм та інструменти його реалізації. Обґрунтована структура методичного підходу до комплексної діагностики фінансової рівноваги підприємства. Вона включає два блоки діагностики: аналіз статичної та динамічної фінансової рівноваги. Розроблений алгоритм проведення комплексної діагностики фінансової рівноваги. Він забезпечує послідовне вирішення завдань діагностики фінансової рівноваги та досягнення її мети. Запропоновані нові інструменти діагностики фінансової рівноваги – індекси її стійкості та стабільності. Індекс стійкості фінансової рівноваги підприємства характеризує здатність підприємства протистояти негативному впливу зовнішніх факторів. Індекс стабільності фінансової рівноваги підприємства характеризує її хвильову динаміку у часі. Розвиток отримав інструментарій діагностики фінансового стану підприємства. Запропоновані інструменти діагностики фінансової рівноваги

застосовані на прикладі ПрАТ «Полтавський турбо-механічний завод». Практичне значення результатів наукового дослідження полягає у відкритті можливості оцінити якість фінансової рівноваги та диференціювати її нестабільну форму, біфуркації і загрозу банкрутства.

Ключові слова: фінансова рівновага, комплексна діагностика, стійкість, стабільність, біфуркації, банкрутство

Гудзь Татьяна

ДИАГНОСТИКА КАК ФУНКЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМ РАВНОВЕСИЕМ ПРЕДПРИЯТИЯ

Предметом исследования данной статьи является диагностика финансового равновесия предприятия как сложного экономического явления, которое выступает самостоятельным объектом управления. Цель статьи заключается в разработке методических основ комплексной диагностики финансового равновесия предприятия как ключевой функции управления ею. Достижение поставленной цели осуществлено с помощью таких методов исследования: диалектического подхода, индукции и дедукции, анализа и синтеза, логического подхода, интегрального анализа, трендового анализа, графического метода. Уточнено определение понятия «диагностика финансового равновесия». Определены основные элементы методических основ комплексной диагностики финансового равновесия: цель, задачи, принципы, структура методического подхода, алгоритм и инструменты его реализации. Обоснована структура методического подхода к комплексной диагностике финансового равновесия предприятия. Она включает два блока диагностики: анализ статического и динамического финансового равновесия. Разработан алгоритм проведения комплексной диагностики финансового равновесия. Он обеспечивает последовательное решение задач диагностики финансового равновесия и достижения ее цели. Предложены новые инструменты диагностики финансового равновесия – индексы ее устойчивости и стабильности. Индекс устойчивости финансового равновесия предприятия характеризует

способность предприятия противостоять негативному влиянию внешних факторов. Индекс стабильности финансового равновесия предприятия характеризует ее волновую динамику во времени. Развитие получил инструментарий диагностики финансового состояния предприятия. Предложенные инструменты диагностики финансового равновесия применены на примере ЗАО «Полтавский турбомеханический завод». Практическое значение результатов научного исследования заключается в открытии возможности оценить качество финансового равновесия и дифференцировать ее нестабильную форму, бифуркации и угрозу банкротства.

Ключевые слова: финансовое равновесие, комплексная диагностика, устойчивость, стабильность, бифуркации, банкротство.

Gudz Tetiana

DIAGNOSTICS AS A FUNCTION OF MANAGEMENT BY ENTERPRISE' FINANCIAL EQUILIBRIUM

The subject of the study of this article is the diagnosis of financial equilibrium of the company as a complex economic phenomenon, which acts as an independent object of management. The purpose of the paper is to develop the methodological principles of a comprehensive diagnosis of the financial equilibrium of the company as a key function of managing it. Achievement of the set goal is carried out by means of research methods: dialectic approach, induction and deduction, analysis and synthesis, logical approach, integral analysis, trend analysis, graphic method. Definition of the definition of «diagnostics of financial equilibrium» is specified. The basic elements of the methodological foundations of the complex diagnostics of financial equilibrium are defined: purpose, tasks, principles, structure of methodical approach, algorithm and tools of its realization. The structure of methodical approach to complex diagnostics of financial equilibrium of the enterprise is substantiated. It includes two diagnostic units: an analysis of static and dynamic financial equilibrium. The algorithm of complex diagnostics of financial equilibrium is developed. It provides a consistent solution to

the tasks of diagnosing financial equilibrium and achieving its goal. New instruments of diagnostics of financial equilibrium are offered - indices of its stability and stability. The index of stability of financial equilibrium of an enterprise characterizes the ability of an enterprise to withstand the negative influence of external factors. The index of financial equilibrium stability of an enterprise characterizes its wave dynamics in time. Development has received a toolkit for diagnosing the financial condition of the enterprise. The offered instruments of diagnostics of financial equilibrium are applied on the example of PJSC "Poltava turbomechanical plant". The practical value of the results of scientific research is to open the opportunity to assess the quality of financial equilibrium and to differentiate its unstable form, bifurcation, and the threat of bankruptcy.

Key words: financial equilibrium, complex diagnostics, stability, bifurcation, bankruptcy.

DOI: 10.32680/2409-9260-2018-9(261)-13-30

Постановка проблеми. Медичний термін «діагностика», що в перекладі з грецької мови (diagnostikos) означає «здатний розпізнавати», спершу знайшов своє нове застосування у технічній сфері, а з кінця XX ст. поширився в економічній науці [11, с. 11]. Економічна діагностика поєднує функції аналізу (вивчення взаємозв'язків) та аудиту (виявлення відхилень), підпорядковуючи їх досягненню єдиної мети – встановлення діагнозу стану економічної системи. Отриманий результат слугує обґрунтованим інформаційним забезпеченням для процесу прийняття управлінських рішень та побудови прогнозів [9, с. 99 – 100].

Діагностика фінансової рівноваги підприємства розширює інформаційне поле для обґрунтування відповідальних управлінських рішень щодо нормалізації фінансового стану підприємства [3]. Вона поєднує кризову діагностику та аналіз фінансової компоненти сталого розвитку підприємства. Завдяки їй скорочуються витрати часу для виявлення у фінансовому стані причинно-наслідкових зв'язків як кризового, так і сталого розвитку підприємства. Це означає, що діагностика фінансової рівноваги покликана підвищити рівень обґрунтованості

управлінських рішень щодо вирішення завдань і досягнення цілей, підпорядкованих реалізації місії підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналізу питань, що визначають особливості оцінювання стану фінансової рівноваги підприємств на основі різноманітних підходів, присвячені дослідження М. С. Абрютіної [1], Е. Альтмана [15], І. О. Бланка [2], Г. Менье [16], О. В. Грачова [4], О. М. Деменіної [5], Т. Л. Керанчук [7], І. С. Кладченка [8], К. Косісової [18], Л. А. Костирко [10], Г. Ліндена [17], Р. Скалюк [12], О. О. Терещенка [13] та інших.

Невирішені раніше частин загальної проблеми. Віддаючи належне науковим напрацюванням вітчизняних і зарубіжних вчених у дослідженні означеної проблематики та високо оцінюючи їх внесок, варто зауважити, що на сьогодні ряд теоретичних і практичних питань не знайшли свого повного вирішення та залишаються дискусійними. Так, через вузькість вивчення сучасною економічною наукою економічного явища фінансової рівноваги залишається не вирішеним завдання розробки методичного підходу до комплексної діагностики, здатного стати основою побудови дієвої системи управління нею.

Метою статті є розробка методичних засад комплексної діагностики фінансової рівноваги підприємства як ключової функції управління нею.

Основний матеріал дослідження. Діагностика фінансової рівноваги підприємства є одним із класифікаційних видів економічної діагностики, що виділяються за об'єктом вивчення. Під діагностикою фінансової рівноваги підприємства ми розуміємо – процес дослідження фінансового стану підприємства з метою ідентифікації та класифікації, характерного йому, виду фінансової рівноваги, виявлення відхилень від неї, оцінки її ймовірного розвитку у перспективі на основі використання системи загальнонаукових та спеціальних методів аналізу.

Методичні засади комплексної діагностики будь-якого явища охоплюють: принципи, мету, завдання, структуру методичного підходу, його алгоритм та методику проведення. Вихідним елементом виступають принципи здійснення

аналітичного процесу. До принципів діагностики фінансової рівноваги підприємства слід віднести: комплексність, системність, об'єктивність, диференційованість, інтегрованість, адаптивність.

Для втілення принципу комплексності аналізу стану фінансової рівноваги методика має враховувати внутрішні та зовнішні фактори її формування у взаємозв'язку між собою. До основних внутрішніх фінансових факторів належать: структура капіталу й активів, структура джерел фінансування оборотних коштів та довгострокових активів, чистий грошовий потік, поточна фінансова потреба, якість дебіторської і кредиторської заборгованості, співвідношення доходів та витрат, фінансові результати від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності, тривалість операційного та фінансового циклів, точка безбитковості, запас фінансової міцності, балансовий курс акцій. Важливими зовнішніми немонетарними факторами впливу на фінансову рівновагу підприємства є біржовий курс його акцій, розмір ринкової ніші, рейтинг конкурентоспроможності. Крім того, на фінансову рівновагу підприємства впливають, схильні до проявів високої частоти коливань у короткостроковому періоді, монетарні чинники. Серед них найістотнішими є: відсоткова ставка, валютний курс та індекс інфляції.

Комплексна діагностика фінансової рівноваги підприємства має враховувати складну ієрархію взаємовпливу факторів. Зокрема, вказані інструменти грошово-кредитної політики самі перебувають під впливом глобалізації світових фінансових процесів. Остання спроможна домінувати над регулювальною функцією монетарної політики, підвищуючи турбулентність фінансової сфери в цілому й, зокрема, волатильність валютного курсу.

Отже, принцип комплексності діагностики означає вивчення взаємозв'язків між об'єктом впливу та факторами, які його породжують, а також між самими чинниками. Процеси взаємодії факторів вимагають застосування спеціальних методик їх вивчення. Особливу увагу слід приділяти ланцюговим реакціям, які провокуються зовнішніми імпульсами і мають ряд послідовних множинних коливань у фінансовій сфері.

Насьогодні найскладнішою для аналізу залишається сфера несистемних випадкових факторів впливу, вивчення яких здійснюється за допомогою імітаційного моделювання.

Об'єктом діагностики є структурована сутність фінансової рівноваги підприємства як складного економічного явища. У зв'язку з цим, метою діагностики є розкриття цілісної картини стану фінансової рівноваги підприємства через ідентифікацію її фази, стадії, форми та якості. Реалізація цієї мети спрямована на розкриття зміни циклічних станів фінансової рівноваги у ретроспективі та сучасного етапу її розвитку, а також визначення перспективного напрямку руху. Подібне розширення та поглиблення аналітичних висновків щодо фінансового стану підприємства необхідне для прийняття обґрунтованих управлінських рішень з питань сталого розвитку його діяльності.

Завданнями комплексної діагностики фінансової рівноваги підприємства, вирішення яких призводить до досягнення визначеної мети, є: ідентифікація фази, стадії та форми прояву фінансової рівноваги підприємства; встановлення якісного змісту фінансової рівноваги підприємства; визначення етапу і порядку формування позитивної фінансової рівноваги підприємства; визначення ймовірної зміни стану фінансової рівноваги підприємства у відповідності до логіки її циклічного розвитку; виявлення хронічного перебігу фінансової кризи на підприємстві; оцінка ймовірності банкрутства підприємства.

Науково обґрунтованим та практично підтвердженим є той факт, що якісна діагностика забезпечує успішність прийняття дієвих та ефективних управлінських рішень, здатних до вирішення проблем [9, с. 102]. Для результативного управлінського рішення необхідно представити цілісну картину стану фінансової рівноваги підприємства. Вона формується в результаті проведення комплексної діагностики.

Методичний підхід до комплексної діагностики фінансової рівноваги підприємства складається із двох блоків. Перший блок передбачає діагностику статичного стану фінансової рівноваги підприємства. Він є ключовим моментом в процесі діагностики фінансової рівноваги підприємства.

Спочатку необхідно з'ясувати фазу статичної фінансової рівноваги. Якщо вона не позитивна, то має бути проведена перевірка на предмет виявлення ознак фінансової кризи. Другий блок присвячений діагностиці динамічної фінансової рівноваги підприємства. За логікою побудови першого блоку, в першу чергу, має бути ідентифікована позитивна чи негативна фаза динамічного стану фінансової рівноваги підприємства.

Якщо встановлена позитивна динамічна фінансова рівновага, тоді проводиться визначення її форми прояву, якісного змісту та порядку формування. У разі порушення позитивної динамічної фінансової рівноваги аналізуються стадії її негативної фази.

Діагностика негативної динамічної фінансової рівноваги завершується оцінкою ймовірності банкрутства підприємства. Комплексну діагностику фінансової рівноваги підприємства слід розпочинати з визначення фази її циклічного розвитку: позитивної чи негативної. При цьому слід, окремо виділяти стадію переходу між фазами – стан біфуркацій. У разі встановлення негативної фінансової рівноваги важливо відразу перевірити найгірший варіант розвитку подій шляхом оцінки ймовірності банкрутства. Якщо виявлені ознаки позитивної фінансової рівноваги, тоді за алгоритмом здійснюється перехід до ідентифікації її статичних ознак на висхідній хвилі циклу.

Так як, позитивна статична фінансова рівновага визначає іманентні характеристики кризи, то в будь-якому випадку за нею має бути проведена перевірка на предмет виявлення кризових передумов. Мова йде про оцінку ймовірності банкрутства підприємства у разі відсутності позитивної статичної фінансової рівноваги, а за наявності її нестійкої форми слід перейти до визначення стадії біфуркації. Несприятливий прогноз в обох випадках спонукатиме до проведення діагностики негативної динамічної фінансової рівноваги підприємства. Якщо при послідовному дослідженні циклічних форм прояву негативної фінансової рівноваги знову буде встановлена загроза банкрутства, то це свідчатиме про хронічний перебіг фінансової кризи на підприємстві. Описаний алгоритм в частині аналізу негативної фінансової рівноваги наведемо великим колом

кругообігу антикризової діагностики фінансового стану підприємства.

По малому колу кругообігу діагностується позитивна фінансова рівновага. У разі виявлення стійкої форми позитивної статичної фінансової рівноваги досліджується її динамічний стан та надійність. Про спіралевидний розвиток позитивної фінансової рівноваги підприємства свідчатиме рух по малому колу її діагностики. Зв'язок між великим і малим колом кругообігу діагностики фінансової рівноваги здійснюється через її базові вузли. Ними є діагностика позитивної статичної і динамічної фінансової рівноваги та оцінка ймовірності банкрутства.

Можна виділити загальні правила інтерпретації результатів комплексної діагностики фінансової рівноваги підприємства:

1) «згасання» амплітуди активної висхідної чи низхідної динаміки, а по суті вирівнювання підвищувальної чи понижувальної хвилі циклу, є свідченням про наближення статичного стану підприємства (позитивного та, відповідно, негативного);

2) формування негативної статичної фінансової рівноваги є стартовим майданчиком для переходу до відновлення рівноважного фінансового стану підприємства;

3) у будь-який момент позитивна динамічна фінансова рівновага може перейти у негативну динамічну фінансову рівновагу, і навпаки. Втім, якщо у першому випадку вирішальну роль відіграє негативний вплив зовнішніх та внутрішніх чинників, то у другому – дієвість системи управління фінансовою рівновагою підприємства;

4) стадії біфуркацій передують позитивна статична фінансова рівновага, яка характеризує пік розвитку позитивної динамічної фінансової рівноваги. Тому, профілактику фінансової кризи доцільно розпочинати при виявленні статичного рівноважного фінансового стану підприємства;

5) у біфуркаційному стані слід розгледити множину нових можливостей для подальшого розвитку діяльності підприємства;

6) навіть несприятливий прогноз ймовірності банкрутства не дозволяє констатувати невідновлювану фінансову рівновагу підприємства;

7) замкнутість великого кола кругообігу алгоритму діагностики фінансової рівноваги свідчить про хронічний перебіг фінансової кризи; перебування підприємства в межах малого кола кругообігу алгоритму діагностики фінансової рівноваги свідчить про її висхідний спіралевидний розвиток.

Якщо фінансова рівновага підприємства курсує по стадіях малого кола кругообігу діагностики, то вона є надійною. У разі втрати позитивною фінансовою рівновагою стійкості і стабільності, вона стає вразливою до переходу в іншу, негативну якість. Тоді коло малого кругообігу діагностики фінансової рівноваги розширюється оцінкою ймовірності банкрутства. Кардинальна зміна якості позитивної фінансової рівноваги відбувається з переходом її на фазу негативної фінансової рівноваги, що проявляється у вигляді розвитку фінансової кризи.

Ідентифікацію стійкої та стабільної форм фінансової рівноваги підприємства пропонуємо проводити з використанням спеціально розроблених індексів як інтегрованих показників. До складу індексу стійкості фінансової рівноваги входять такі показники: коефіцієнт автономії, коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт забезпеченості формування оборотних активів власним оборотним капіталом, перший індикатор фінансової рівноваги, другий індикатор фінансової рівноваги, коефіцієнт фінансової міцності. Індекс стабільності фінансової рівноваги підприємства пропонуємо розраховувати на основі таких коефіцієнтів: прискорення (уповільнення) росту чистого доходу від реалізації, випередження (відставання) чистого доходу від реалізації порівняно з дебіторською заборгованістю, коефіцієнт прискорення (уповільнення) росту грошових коштів, коефіцієнт випередження (відставання) доходів порівняно з витратами, коефіцієнт прискорення (уповільнення) росту балансового курсу акції, коефіцієнт прискорення (уповільнення) росту коефіцієнта покриття, коефіцієнт випередження (відставання) власного капіталу порівняно з необоротними активами.

Розглянемо застосування запропонованих індексів фінансової рівноваги на прикладі ПрАТ «Полтавський турбомеханічний завод». На підприємстві впродовж 2006-2017рр. перманентною є поява дисбалансів і статичної, і динамічної стадій позитивної фази фінансової рівноваги. У зв'язку з цим, функціонування підприємства можна охарактеризувати як постійну і напружену боротьбу із внутрішніми проблемами та зовнішніми загрозами. Незважаючи на тривале перебування фінансів підприємства у нестабільному стані, в цілому була забезпечена динаміка розвитку його діяльності. Підтвердженням цього є зростаюча динаміка індексу стійкості фінансової рівноваги ПрАТ «Полтавський турбомеханічний завод» (рис. 2).

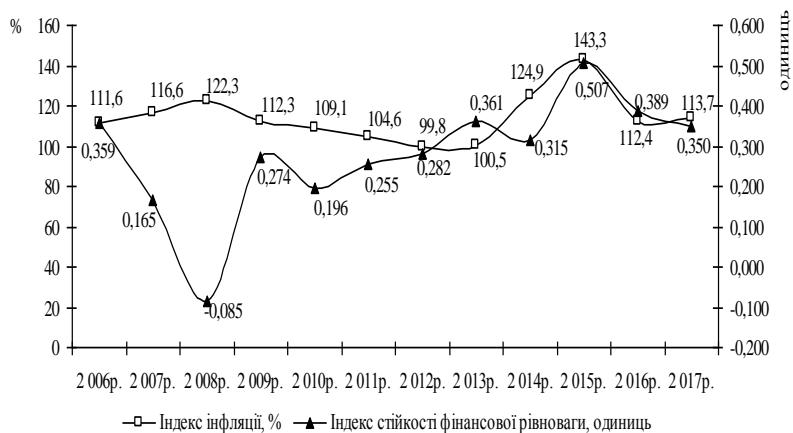

Рис. 2. Динаміка індексу стійкості фінансової рівноваги ПрАТ «Полтавський турбомехаічний завод» за умов інфляції впродовж 2006-2017рр. (розраховано автором на основі даних [6, 14])

Падіння індексу у 2008р. пов'язано з негативними економічними наслідками, спровокованими фінансовою кризою, що розгорнулася на той час у світі. Україна потерпала від відтоку капіталу, скорочення ніші на зовнішньому ринку та кризи неплатежів, якою була охоплена і промисловість. Звичайно, у піднесенні індексу у 2015р. є й інфляційна складова,

що визначила приріст чистого доходу від реалізації за рахунок підвищення цін на готову продукцію.

Функціонуючи у турбулентному економічному середовищі, підприємство спирається на стабільну у часі прибуткову роботу виробництва, що вирізняється стійкістю до негативного впливу зовнішніх дисбалансів таких, як: інфляція, девальвація та подорожчання кредитних ресурсів на ринку. Підтвердженням цього є зростаюча загальна динаміка індексу стійкості фінансової рівноваги ПрАТ «Полтавський турбомеханічний завод» (див. рис. 2).

Втім, слабким місцем підприємства є внутрішня незбалансованість фінансів, яка виявляється у вигляді часової форми прояву фінансової рівноваги ПрАТ «Полтавський турбомеханічний завод» – її нестабільності впродовж 2006-2017рр. з очікуваним посиленням у найближчій перспективі (рис. 3).

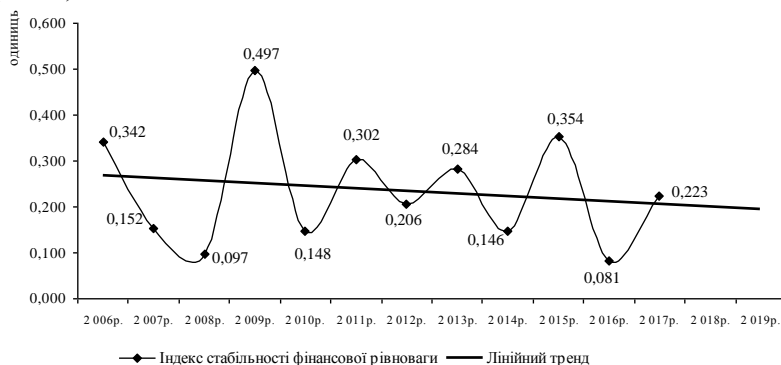

Рис. 3. Динаміка індексу стабільності фінансової рівноваги ПрАТ «Полтавський турбомеханічний завод» у 2006-2017рр. (розраховано автором на основі даних [14])

Це свідчить про порушення процесів формування різних аспектів фінансового стану підприємства як гармонійної цілості. В першу чергу, мова йде про незбалансованість ліквідності, яка виявляється у хронічній нестачі грошового капіталу.

Усунення дисбалансу фінансової рівноваги у ПрАТ «Полтавський турбомеханічний завод» слід розпочинати із налагодження системи бюджетування, яка забезпечить узгодження у часі та за обсягами грошових потоків, а також започаткує процес формування фінансового потенціалу збалансованого з потребами сталого розвитку діяльності з позиції збереження фінансової незалежності. Важливо приділити увагу, по-перше, оптимізації обсягу постійних витрат, які лягають тягарем на загальну ефективність виробництва та підвищують поріг беззбитковості; а по-друге, вдосконаленню розрахунково-платіжної дисципліни, яка безпосередньо впливає на синхронність надходження і витрачання коштів у відповідності до платіжного календаря.

Висновки. Отже, запропонований методичний підхід до комплексної діагностики фінансової рівноваги підприємства дає можливість охарактеризувати цикл її розвитку. Введені індекси фінансової рівноваги описують зміни її стану у просторі та часі. Це робить їх провідниками розроблених методичних засад комплексної діагностики фінансової рівноваги підприємства у практичну площину. Ключовими характеристиками запропонованого методичного підходу до діагностики є комплексність та системність, реалізація яких органічно поєднує антикризову діагностику з аналізом фінансової рівноваги підприємства. До його переваг слід віднести простоту у використанні та швидкість отримання результатів. В свою чергу, використання інтегральних критеріїв, якими є індекси стійкості та стабільності фінансової рівноваги, забезпечує об'єктивність результатів аналізу, що важливо для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямі полягають у розширенні арсеналу інструментів діагностики фінансової рівноваги підприємства.

Література

1. Абрютина М. С. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия / М. С. Абрютина, А. В. Грачев. – Москва: Дело и Сервис, 2000. – 256 с.

2. Бланк И. А. Финансовая стратегия предприятия / И. А. Бланк. – Киев: Эльга, Ника-Центр, 2004. – 720 с.
3. Гончаренко Е. Н. Идентификация состояния предприятия и формирование механизма устойчивого развития / Е. Н. Гончаренко, А. Г. Янковой // *Економічні інновації*. – 2011. – №45. – С. 61 – 67.
4. Грачев А. В. Финансова устойчивость предприятия: критерии и методы оценки в рыночной экономике / А. В. Грачев. – 3-е изд., перераб. – Москва: Издательство «Дело и сервис», 2010. – 400 с.
5. Деменіна О. М. Управління грошовими потоками в межах концепції фінансової рівноваги підприємства / О. М. Деменіна // *Актуальні проблеми економіки*. – 2004. – № 7 (37). – С. 14 – 18.
6. Економічна, демографічна та соціальна статистика України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
7. Керанчук Т. Л. Розробка стратегії досягнення фінансової рівноваги підприємства / Т. Л. Керанчук // *Економічні проблеми невинробничої сфери: зб. наукових праць*. – Київ: КДТЕУ, 1998. – С. 109 – 116.
8. Кладченко І. С. Фінансова рівновага як умова забезпечення збалансованого розвитку промислового підприємства / І. С. Кладченко // *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. – 2013. – Вип. 24. – С. 369 – 377.
9. Ковалев А. И. Управление реструктуризацией предприятия: монография / А. И. Ковалев. – Киев: АВРИО, 2006. – 368 с.
10. Костирко Л. А. Диагностика потенциала финансово-экономической стойкости предприятия: монография / Л. А. Костирко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Харків: Фактор, 2008. – 336 с.
11. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика / І. В. Кривов'язюк. – 2-ге вид. – Київ: ЦУЛ, 2016. – 456 с.
12. Скалюк Р. Управління фінансовою рівновагою промислових підприємств / Р. Скалюк // Вісник Тернопільського

національного економічного університету. – 2013. – Вип. 4. – С. 37 – 43.

13. Терещенко О. О. Сучасні теоретичні концепції у сфері корпоративних фінансів як фундамент для прийняття рішень щодо подолання фінансової кризи / О. О. Терещенко // Вплив кризи на фінанси реального сектору економік та шляхи їх оздоровлення: монографія / [А. І. Даниленко, В. В. Зимовець, О. О. Терещенко та ін.]; за ред. чл.-кор. НАН України А. І. Даниленка. – Київ: ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України, 2014. – 520 с.

14. Фінансова звітність емітентів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.smida.gov.ua/>.

15. Altman E. I. Managing a return to financial health [Electronic resource] / Edward I. Altman, James K. La Fleur // The journal of business strategy. – 1984. – Summer. – P. 31 – 38. – Mode of access: <http://people.stern.nyu.edu/ealtman/ManagingReturnFinancialHealth.pdf>.

16. Meunier H. La tresorerie des entreprises / H. Meunier, F. de Barolet, P. Boulmer. – Paris. Dunod, 1970. – 312 p.

17. Linden H. P. Synthesis of research studies examining prediction of bankruptcy [Electronic resource] / H. P. Linden. – Aalto University School of Business, 2015. – 88 p. – Mode of access: http://epub.lib.aalto.fi/en/ethesis/pdf/14058/hse_ethesis_14058.pdf.

18. Kočišova K. Discriminant analysis as a tool for forecasting company's financial health [Electronic resource] / Katarina Kočišova, Maria Mišankova // Social and Behavioral Sciences. – 2014. – №110. – С. 1148 – 1157. – Mode of access: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042813056012>.

1. Abryuty`na M. S. Analy`z fy`nansovo-ekonomy`cheskoj deyatel`nosty` predpry`yaty`ya / M. S. Abryuty`na, A. V. Grachev. – Moskva: Delo y` Servy`s, 2000. – 256 s.

2. Blank Y`. A. Fy`nansovaya strategy`ya predpry`yaty`ya / Y`. A. Blank. – Ky`ev: Zh`ga, Ny`ka-Centr, 2004. – 720 s.

3. Goncharenko E. N. Y`denty`fy`kacy`ya sostoyany`ya predpry`yaty`ya y` formy`rovany`e mexany`zma ustojchy`vogo

razvyty`ya / E. N. Goncharenko, A. G. Yankovoj // Ekonomichni innovatsi`yi. – 2011. – №45. – S. 61 – 67.

4. Grachev A. V. Fy`nansova ustojchy`vost` predpry`yaty`ya: kry`tery`y` y` metody ocenky` v rymochnoj ekonomy`ke / A. V. Grachev. – 3-e y`zd., pererab. – Moskva: Y`zdatel`stvo «Delo y` servy`s», 2010. – 400 s.

5. Demenina O. M. Upravlinnya groshovy`my` potokamy` v mezhax koncepciyi finansovoyi rivnovagy` pidpry`yemstva / O. M. Demenina // Aktual`ni problemy` ekonomiky`. – 2004. – № 7 (37). – S. 14 – 18.

6. Ekonomichna, demografichna ta social`na staty`sty`ka Ukrayiny` [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

7. Keranchuk T. L. Rozrobka strategiyi dosyagnennya finansovoyi rivnovagy` pidpry`yemstva / T. L. Keranchuk // Ekonomichni problemy` nevy`robn`choyi sfery`: zb. naukovy`x prac`. – Ky`yiv: KDTEU, 1998. – S. 109 – 116.

8. Kladchenko I. S. Finansova rivnovaga yak umova zabezpechennya zbalansovanogo rozvy`tku promy`slovogo pidpry`yemstva / I. S. Kladchenko // Naukovi praci Kirovograds`kogo nacional`nogo texnichnogo universy`tetu. Ekonomichni nauky`. – 2013. – Vy`p. 24. – S. 369 – 377.

9. Kovalev A. Y`. Upravleny`e restruktury`zacy`ej predpry`yaty`ya: monografy`ya / A. Y`. Kovalev. – Ky`ev: AVRY`O, 2006. – 368 s.

10. Kosty`rko L. A. Diagnosty`ka potencialu finansovo-ekonomichnoyi stijkosti pidpry`yemstva: monografiya / L. A. Kosty`rko. – 2-ge vy`d., pererob. i dop. – Xarkiv: Faktor, 2008. – 336 s.

11. Kry`vov'yazyuk I. V. Ekonomichna diagnosty`ka / I. V. Kry`vov'yazyuk. – 2-ge vy`d. – Ky`yiv: CzUL, 2016. – 456 s.

12. Skalyuk R. Upravlinnya finansovoyu rivnovagoyu promy`slovy`x pidpry`yemstv / R. Skalyuk // Visny`k Ternopil`s`kogo nacional`nogo ekonomichnogo universy`tetu. – 2013. – Vy`p. 4. – S. 37 – 43.

13. Tereshhenko O. O. Suchasni teorety`chni koncepciyi u sferi korporaty`vny`x finansiv yak fundament dlya pry`jnyattya rishen` shhodo podolannya finansovoyi kry`zy` / O. O. Tereshhenko

// Vplyv kry`zy` na finansy` real`nogo sektoru ekonomik ta shlyaxy` yix ozdorovlennya: monografiya / [A. I. Dany`lenko, V. V. Zy`movecz`, O. O. Tereshhenko ta in.]; za red. chl.-kor. NAN Ukrayiny` A. I. Dany`lenka. – Ky`yiv: DU «Insty`tut ekonomiky` ta prognozuvannya NAN Ukrayiny`, 2014. – 520 s.

14. Finansova zvitnist` emitentiv [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu: <http://www.smida.gov.ua/>.

20.09.2019

УДК 332.15:911.325.5

JEL Classification: R380

Карпов Володимир, Гавриленко Анна

АНАЛІЗ УМОВ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ МІСТА НОВОУКРАЇНКА

Розробка стратегії соціально-економічного розвитку території вимагає попереднього аналізу її стану. Для розробки соціально-економічної стратегії міста необхідно мати певні уявлення про тенденції, що складаються в різних секторах економіки міста. Для цих цілей необхідно проаналізувати динаміку основних показників розвитку міського господарства, стану економічної та соціальної інфраструктури. Прогноз тенденцій складаються в економічних і соціальних секторах міського розвитку дозволить визначити і проранжувати пріоритети соціально-економічного розвитку міста.

У статті проведено аналіз динаміки основних тенденцій розвитку економіки міста Новоукраїнка Кіровоградської області в 2010-2017 роках, виявлено основні тенденції, які спостерігаються в основних секторах економіки і діяльності підприємств міста. Визначено місце міста в структурі економіки Кіровоградської області та України в цілому. Доведено важливість прогнозування стану основних показників розвитку міського господарства з метою визначення пріоритетних напрямків його розвитку.